

ผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง

Result of using Moral Conantawisan Jataka for Strengthen Desirable Characteristics
in Manner of the 6th Primary Students Sakpakgoog School Rayong

นางสุพัตรา ไคร์ครวญ, รศ. ดร.สมชัย ศรีนอก, ผศ.ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ

Mrs.Suputtra KriKroan, Assoc. Prof. Dr. Somchai Srinok , Asst. Prof. Dr. Niwes Wongsuwan

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: Suputtra@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 1 เมษายน 2564

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 เมษายน 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 10 พฤษภาคม 2564

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น ผลการวิจัยพบว่า 1. การจัดการเรียนรู้ตามชุดนิทานโคนันทวิสาลชาดก สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีมารยาทในการเรียน มีระเบียบวินัย ทั้งทางกาย และ วาจา นักเรียนมีพฤติกรรมทางการพูด และการฟังได้เป็นอย่างดี เช่น การพบผู้ใหญ่ต้องปฏิบัติตนอย่างไรในการพูด การฟังที่เหมาะสมกาลเทศะ ทำให้ ผู้เรียนสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ 2. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณธรรมก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3. ผลการศึกษา วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อแบบสอบถาม ของนักเรียนต่อประสิทธิภาพของชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทการพูด และการฟังมีความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด คำสำคัญ : นิทานคุณธรรม, คุณลักษณะอันพึงประสงค์, โคนันทวิสาลชาดก

Abstract

This research was the Pre-Experimental Research Result had found that 1) The management from moral Conantawisan Jataka could develop students' manner for studying discipline both physical and speech. They were had behavior for good speaking and listening such as, they know how to speak how to listen in front adult and suitable with

environment. There were goals for their success according to set. 2) The result comparisons from pre-test and post-test found that, pre-test and post-test had points more than pre-test by significant at .05 then was based as set hypotenuses. 3) The result analyzed for questionnaire of students from the efficiency of using moral Conantawisan Jataka for Strengthen desirable characteristics in manner for speaking and listening were the most revel.

Keyword: Moral tales, Desirable characteristics, Conontawisan Jataka

บทนำ (Introduction)

สังคมในยุคไทยแลนด์ 4.0 มุ่งเน้นในเรื่องของเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ทำให้สังคมในยุคสมัยปัจจุบันนี้มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือที่สามารถทำให้ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสาร เข้าถึง เนื้อหา สารระ ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ปกครองหันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นทางการแข่งขัน ไม่สนใจบุตรหลาน เด็กในปัจจุบันจึงเรียนแบบมารยาทที่ผิด จนลืมมารยาทอันดีงามของคนไทยไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2560 ” มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 31 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา 31 กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และการอาชีวศึกษา แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่น ที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มี กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (ออนไลน์) ได้กำหนดนโยบายไว้ว่า 1. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัย มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย 2. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 3. สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 4. พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัด และประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ 5. พัฒนาค้นข้อมูล สื่อ และนวัตกรรม

การเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน 6. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 7. พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยจะเห็นได้ว่ารัฐบาลให้น้ำหนักต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนค่อนข้างน้อย ซึ่งถ้าเรามุ่งเน้นในเรื่องเทคโนโลยีก็ควรที่จะดำเนินการควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อม ๆ กัน เพราะมารยาทไทยที่พึงประสงค์นั้น เราควรปลูกฝังตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป เพื่อให้เกิดการปลูกฝังอย่างยั่งยืน ดังนั้น จัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกวิธีการอบรม สั่งสอน เพื่อให้เด็กรู้จักแสดงพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมโดยจะสร้างความประพจน์ที่ดีงาม ที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และให้เด็กแสดงพฤติกรรมนี้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชินและติดเป็นนิสัย เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเหมาะสม เช่น การปลูกฝังมารยาทด้านการทำความเคารพ มารยาท ด้านวาจาและมารยาทด้านการแสดงอิริยาบถ ในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูจะต้องเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญ คือเข้าใจในวิธีการสอนและต้องอาศัยทฤษฎีจิตวิทยาการสอนตลอดจนสื่อที่เหมาะสมกับบทเรียน วัย และความสนใจของเด็ก

ปัจจุบัน เราจะพบว่าปัญหาของนักเรียนที่เราพบบ่อยที่สุด ได้แก่ 1) มารยาททางการพูด 2) มารยาททางการฟัง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ครูจึงต้องเป็นผู้ช่วยสอนในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม และมารยาทที่พึงประสงค์เข้ามาในบทเรียนที่สอนแต่ละครั้ง เพื่อให้เด็กเกิดความซึบซับในเรื่องมารยาทของสังคมไทย อันเป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยจากเหตุผลและสภาพปัญหาที่กล่าวมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนรู้ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยองต่อประสิทธิภาพของชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัย รายวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง ผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด

จังหวัดระยอง ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre Experimental Research) โดยใช้แผนการวิจัยแบบการวิจัยก่อนทดลอง (Pre Experimental Research) ประเภทการวิจัย แบบกลุ่มเดียวทดสอบ ก่อน-หลัง (The One-Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554 : 146-147) โดยใช้วิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการเรียนรู้ด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด มารยาทการฟัง จำนวน 30 ฉบับ/คน พบว่า ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดเกณฑ์ร้อยละ 80 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 0 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 30 คน

2. ผลเปรียบเทียบระดับคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง การทดสอบมารยาทการพูด จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด 30 คน ทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน รวมทั้งสิ้น 183 คะแนน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 6.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.447 ทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 343 คะแนน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 12.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.085 (จากคะแนนเต็มรวมทั้งสิ้น 300 คะแนน) มีผลรวมของผลต่างเท่ากับ 5.93 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลเปรียบเทียบระดับคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง

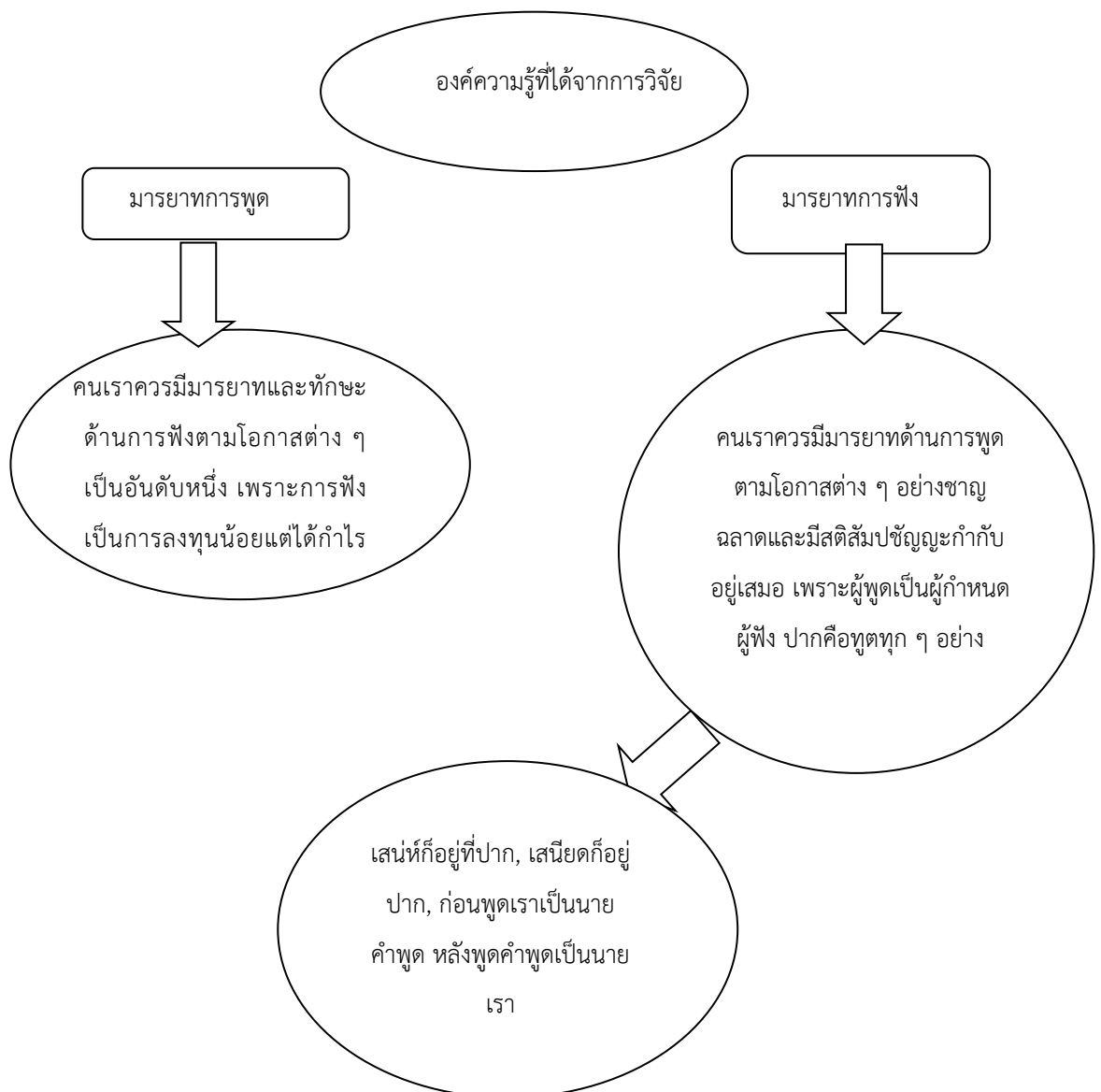
การทดสอบมารยาทการฟัง จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด 30 คน ทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน รวมทั้งสิ้น 206 คะแนน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 6.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.306 ทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 376 คะแนน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 13.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.203 (จากคะแนนเต็มรวมทั้งสิ้น 300 คะแนน) มีผลรวมของผลต่างเท่ากับ 6.20 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท โรงเรียนวัดชากผักกูด จังหวัดระยอง หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดชากผักกูด จังหวัดระยองต่อประสิทธิภาพของชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะ มารยาทด้านการฟัง โดยภาพรวมอยู่ในมีคุณภาพระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.02 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกใบงาน ระดับมากที่สุดมี 1 รายการ ได้แก่ ข้อที่ 1 ข้าพเจ้าคิดว่าคนเราควรมีมารยาทด้านการฟัง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.02 ระดับมากมี 4 รายการ ได้แก่ ข้อที่ 2 ควรฟังเรื่องให้จบก่อนแล้วค่อยซักถามหรือแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.08 ข้อที่ 3 ข้าพเจ้าคิดว่าการฟังมาก ทำให้เราได้รับความรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.17 ข้อที่ 4 ข้าพเจ้าจะไม่พูดแทรกในระหว่างที่ฟัง เพราะเสียมารยาท มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.20 และข้อที่ 5 นักเรียนสามารถนำคุณธรรมที่ได้จากเนื้อเรื่องโคนันทวิสาลชาดก ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.23

มารยาทด้านการฟัง พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมอยู่ในมีคุณภาพระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 5 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 4.07 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกใบงาน ระดับมากที่สุด 1 รายการ ได้แก่ ข้อที่ 7 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 5 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 4.07 ระดับมากมี 4 รายการ ได้แก่ ข้อที่ 9 เวลาเรียนจะพูดอะไรข้าพเจ้าจะยกมือขออนุญาตก่อนเพื่อน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.20 ข้อที่ 6 เมื่อมีการสนทนาระหว่างเพื่อน ข้าพเจ้าจะให้เพื่อนพูดจบก่อนจึงพูด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.26 ข้อที่ 10 ข้าพเจ้าจะหยุดทันทีเมื่อครูบอกว่ายังไม่ถึงเวลาพูด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.23 และได้ข้อที่ 8 เวลาที่ครูถามเพื่อนให้ห้องข้าพเจ้าจะตอบแทนเพื่อน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.44 ตามลำดับ

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากผลการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) เรื่อง ผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง สรุปองค์ความรู้จากกระบวนการวิจัยได้ ตามแผนภาพดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง ครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานภาครัฐและสถานศึกษา ควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการศึกษาเปรียบเทียบ ผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยองอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่นยิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ผลการใช้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดซากผักกูด จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีการส่งเสริมในทางวิชาการ อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมต่อ ๆ ไป

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น แล้วนำผลการเรียนมาเปรียบเทียบกันในแต่ละกลุ่มสาระว่า หลังจากใช้กระบวนการสอนตามชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท แล้ว ผลสัมฤทธิ์มีความเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร เป็นต้น

3.2 ควรนำกระบวนการสอนชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท ไปเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับกระบวนการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ

3.3 ควรมีการประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ชุดนิทานคุณธรรมโคนันทวิสาลชาดกในการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมารยาท เพื่อเป็นการนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการแก้ไข และพัฒนากระบวนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ราชกิจจานุเบกษา [_www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0049.PDF](http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0049.PDF) เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 59

มาเรียม นิลพันธุ์. (2554). *การวัดผลการศึกษา*. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2570. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2562. จาก http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/2017-EdPlan_60-79.pdf.
